

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Folyóba hozva, vagy vidékre postán küldve egy hóra 15 korona, negyedévre 45 korona, fél évre 90 korona, egész évre 180 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Pétfürdő u. 2. — Telefon sz. 208.

Felölös szerkesztő: Hajós József.

Közeledő vihar

előérte lepi el a lelkeket. A béke éjszotát égboltjának alján már látszanak a távoli villámlások s a győzők által várt békés hajnalhasadás helyett sötét, vésszel terhes felhők gyülekeznek Európa feje felett.

Ne altassuk magunkat! Be kell látni, hogy a béke még nincs itt. Az, amit Versaillesben a nem remélt fellépkerekedés feletti örömmámortól kőtyagos agyak megalkottak, s amit békének kereszteltek el, kezd a történelemben páratlanul álló, szörnyűséges politikai hibának bizonyulni. A győzők lelkiismerete nyugtalan! Még a nagykök is. A beléjük kapaszkodó kis maratólócok pedig már vonaglanak a saját gonoszáguk és érdemtelenségük reájuk neheződő súlya alatt.

Nem veszitek-e észre, hogy a győzők nyugtalanoknak és rémeket látnak, míg a legyőzöttek a megalkotás keserű kelyhének felhajtása után máris törhetetlen reményről csillogó szemekkel és elszánt nyugalommal hallgatják a közeledő vihar zúgását? Oh, nem azért, mintha nekik már nem lenne veszteni valójuk, nem is azért, mintha nem sejtették, hogy még sok nehéz óra vár rájuk, — hanem, mert érzik és évezredek tapasztalatból tudják, hogy az erkölcsatlanságra alapozott és mostában telepített alkotásoknak természetes és elforjultságtól sors az összeomlás.

Nem látátok-e már a legutóbbi napokban, hogy a Nibekungok hatalmas és mindhalálig hű népének egy elszánt gesztusára mint nyílták szét megögyezésre az újabb lépésre összegörbült karmok? Pedig még ez a nemzet is a földön hever, ahová szintén nem nyílt küzdelemben, hanem hátulról, orgyilokkal teperték le. Jöjjön bármi is, a fájdalomtól edzett és megtisztult lélekkel, ősi hitünkben megerősödvé és a magyarok igazságos Istenében bízva fogjuk elfogni azt a helyet a küzdelemben, amelyen egy ezredév alatt becsületesen küzdve sokszor elbukunk, de ahonnan nemzeti becsületünk érintetlen tisztaságát megölvá még mindig újra felemelkedtünk.

K

— Lakhéppótiék kiutalása. A vallás és közoktatásügyi miniszter 59807/1920. sz. rendeletével a székesfehérvári m. kir. állampénztár illetékességéhez tartozó állami iskolai tanítóknak a 3500/1920. M. E. szám alatt kelt rendelet értelmében járó lakáspénz pótlékát a fentírt állampénztárnál kiutalta.

Legújabb telefon és távirati jelentések:

A Nemzeti Sajtótudóstól Iroda jelent:

Budapest. A románok még egyelőre nem mozgósítottak, bár már minden előkészületet a mozgósításra megtették. Temesváron plakátok jelentek meg, a melyek arról beszélnek, hogy Románia nagy megpróbáltatások előtt áll, mert az elkeseredett magyarok és bolgárok nem akarnak sorsukban megnyugodni. Aradon a román katonaság gyakori riadó gyakorlatokat tart.

Budapest. Gyagyvendégtnél egy cseh repülőgép utasaival együtt magyar fogságba esett. A fogságunkba jutott főhadnagy tegnap Miskolcraól meg akart szökni, de a szökést idejekorán észrevették s megakadályozták.

Prága. A holland szakszervezetek a bojkott felüggesztése mellett kezdenek állást foglalni, bár még egyelőre keresik a formát, amellyel a bojkott kudarcat el tudják leplezni.

London. Peisal emir az entente ultimátumára az arab vezéreket tanácskozára hívta egybe. A tanács az entente követelések visszautasítása mellett foglalt állást s szent háborúra hívta fel az összes mohamedán hívőket.

London. A kínai forradalom tovább terjedt. Pekingben nagy a pánik. A város kapuit bezáratták, hogy a forradalmárok beözönlését megakadályozzák.

Hamover. Hindenburg tábornagy merénylőjét Gallien munkás személyében letartóztatták.

politikusaink és szakembereink vele foglalkozzanak.

Mindenesetre egy újabb bizonyíték arra, hogy igenis lehetséges pénzügyeink rendezése.

Ha nem tökéletes, tegyük jobbat! De ha nem is tökéletes: eredményes és jobb a — semminél! — Mikor jön a váruvált kormányintézkedés? M—y.

HIREK.

— Az itt rendezett képkilállítás rendezője tekintve e nagy szállítási nehézségeket, a még vissza maradt képeit csütörtök délig minden elfogadható áron eladja.

— Kórházi hír. A főispán dr. Knazovitzky János orvost a helybeli Szent György-kórház sebészeti osztályára alorvóssá nevezte ki.

— Áthelyezés. Vallásminiszter Hang Kornélia újvidéki számtan, vegytan szakos menekült tanárnőt a Ferenc József Nőnevelő polgári iskolájához osztotta be.

— Orvosgyűlés. Az országos orvosövetségé jelejmegyei és székesfehérvári fiókjá e hó 28-án délután 4 órakor a Szent György-kórház műtőtermében tudományos ülést tart, melyre a vármegye orvosait meghívja a vezetőség. Az ülés tárgysorozatán a kórház iőorvosai és sebészei részéről a mutatószókkal szerepelnek.

3000 zsidó utrakéi Palesztinára fel. Acionista organizátor Bardirov határszéli községben gyűjtőállomást létesítettek a zsidó szökevények részére, kik az oroszok elől menekülnek. Innen a pozsonyi angol konzul segítségével Pozsonyon át Bécsbe továbbittanak, ahonnan turnusokban Palesztinába szállítják őket. Bár már látók!

— Benczur Gyula halála. Benjczur Gyula festőművész a csehkek által megszállott Dolány községben 76 éves korában meghalt. A jelenkor egyik legnagyobb festőművészt veszítette el benne az ország.

— A mezőföldi rei. egyházmegyében az egyház községek szavazatait tegnap bontották fel Csaajon. Esperes lett — mivel Szűts Dező volt esperes nem vállalta — Medgyaszay Vince lepszényi lelkész. Gondnokká Kenessey Miklóst, világi főjegyzővé Kenessey Gyulát, aljegyzővé dr. Rác Jenőt, tanácsbírákká (egyházi) Szűts Zoltánt (Enying), Miklós Gézát (Széhevár), Kutassy Ferencet (Tác), Varga Kálmánt (Kálóz), Czákó Gyulát (Kenese); tanácsbírákká (világi) Knaj Árpádot (Enying), Lipcsény Lajost, Simon Sándort, Kálmán Vincét (Széhevár), Szász Károlyt (Budapest), dr. Balassa Józsefet (Enying) választották meg.

Az eszmenyi állam törvénykönyve Pénzügyeink rendezése.

A „Fejérmegyei Napló“ mult évi 148. számában megpenditetem egy eszmét szomorú valutáris helyzetünk radikális orvosására a lehető legigazságosabb alapon. Ezen fejtegetés abból indult ki, hogy senkinek sincs joga ahhoz, hogy a háboru borzalmaiból és a kommunizmus rabló korszakából duzzadt zsebbel kerüljön ki. A téma alapondolata ieháf az volt: Senkinek sem lehet a háboru előtti vagyoná, mint háboru előtt volt!

(Béke értékben véve.) — A többletet az állam vonja be, mállal a forgalomban levő bankjegyek mennyiségé — mondjuk egy tízedére apadna, de azok értéke egyben tisztesesen is emelkedne. Aki nem tudna készpénzben fizetni, azok ingallanára (üzemükre, gyártalepükre) az államtulajdon bizonyos hányadban jelzálogilag bekebelezhet (T. U. 84. sz.) Így az állam nagy vagyon birtokába jutna és pénzünknek — bár arany fedezetünk nincs — ehelyett egy tekintélyes ingatlan fedezete volna, ami pénzünk értékelését, ugyanis csak emelné. Ezen eszme feltétlen igazságosságát és gyakorlati kiviteleshét akkoriban egy hosszabb cikkben törekedtem bizonyítani.

Ígaz örömmel vettem tudomást Pályi Ede hírneves írónk most megjelent új könyvéről, mely ugyanezen kérdést öleli fel és azt, — az igazságos teherelosztás alapelveinek mellözése mellett ugyan, — de még egyszerűbben oldja meg. Pályi rendszere a következő:

1. A termelésünkhöz szükséges külföldi árukat becserejük exportálódo termésköltségünkel. Országos üzemtvetert mutatunk be a külföldnek, amely tanusítja fejlődő termelési és fizetési képességünket.

2. Vagyonadó nincs. E helyett mindenki jótállást vállal vagyonának 30 százaléka erejéig. Ezek alapján egy külföldi konzorcium aranyértékre szóló jelzálogleveleket bocsájt ki, melyeket mi átveszünk és ezekkel fizetjük ki mai aranyértékben államkötvényeinket és bankjegyeinket. — Ily módon 60 milliárdnyi államadóságunkat 2 milliárd frankra konvertáljuk át, ugy hogy koronánk majdani javulása esetén nem 60 milliárd koronával, hanem csak 2 milliárd koronával kell megfizetnünk.

3. A külföldi konzorcium az általa ránk intézvényezett devizákkal alapítaná meg az új bankunkat, mely eképp teljes arany fedezett bankjegyeket bocsátván ki, pénzünk teljes külföldi paritást érne el.

Ilyen módon tulajdonképen igazi új terheket nem is vállalunk a külföldi konzorciummal szemben, ugy hogy az említett külföldi szerződés aláírásának egyetlen tollvonásával közzgazdaságunkat és pénzügyeinket a háboru előtti színvonalra tudnók emelni.

Csak egy kifogásom volna Pályi könyvéhez: Ekként a 100 koronás koronajáradék ellenében (ami valamikor 100 aranykorona értékét képvisel) tehát 4 arany koronát kapnánk: egytormán a hadimilliomos és a tönkrement tisztviselő. Ez sustaná a bankjegytulajdonost. Ellenben jól járna a ház. és ingatlantulajdonos. Pályi módszere nem disztinvál hadigazdag és szegény közt. Pályi a külföld segítségével öhajja elérni azon célt, melyet fentidézett fejtegetésben saját erőnköt; országunk belügyeként vétem elérhetőnek, illetve megvalósíthatónak.

Pályi könyve, mely teljes joggal megérdemli az iránta megnyilvánult nagy érdeklődést, kétségkívül egy rendkívül érdekes mű, mindenképp méltó reá, hogy illetékes

— Napról-napra éleesebben kidomborodnak az augusztus 1-i népnépszámlálás keretén. A ker. szoc. párt és a ker. szoc. dunántúli vasutas szövetség fáradozását még el nem ért siker fogja koronázni, a keresztény sajtón hatalmas pénzösszeggel lesz segítve. Már most illeti halás köszönet a helybeli kereskedővilágot és iparosságot, kik értékes adományokkal, mint bor, rum, likőr, pezsgő, nókialap, disztárgyak, gyermek fehérművek, a boldog nyerteseknek örökké emlékeztetéssé fogják tenni a keresztény sajtónapot. A vidéki földirtokosság előállítások ajándékoszával már hozzájárult, de még több van kilátásba helyezve, így borjuk, malacok kacsák, libák stb. A keresztény sajtónap igazi népnépszámláló lesz, mert minden olcsó lesz.

— Pacor tábornok szemleutja az ország ellátatlan lakosságának az 1920—21 évben, lisszittel való biztosítása érdekében. A nemzeti hadsereg részéről a közlelézési miniszteriumba beosztott meghatalmazott Pacor József vezérőrnagy ma városunkba érkezett. Szép László közlelézési miniszter megbízott. Csanády Aurél az Áruforgalmi Részvény Társaság igazgatója és Kerekes Jenő százados kíséretében. A rendkívül érlyes, teletörős és hazánk közlelézése érdekében fáradozóknak dolgozó tábornok megerőltetése után rögtön a helybeli „Gok” (Gabonaügyi Orsz. Kormánybizt.) kirendelésének helyiségébe ment, ahol értekezletet tartott a polgári és katonai hatóságok kiküldöttjeivel. A tábornok felkérte a megjelenteket, hogy a természetellen iránt bizonyos tekintetben esetleg táplált kétfelyleket közöljék, hogy azok elosztható legyenek, illetve tisztázassanak. Közölte, hogy a természetellen a Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvény Társasága fogja lebonyolítani, mely intézmény egy személyzeti összehúzóval, mint szervezésével, kellő biztosítékot nyújt arra, hogy vele a keresztény és nemzeti eszme eddig oly kesvéssé kipróbált irányzata fog bevonulni közgazdasági életünkbe. Ezzel kapcsolatban megemlékezett azokról a támaszokról, melyek a közelmúltban érték az Áruforgalmi és azon aknamunkáról, mely ellene folyik. Kérte a polgári és katonai hatóságokat, hogy az új intézményt (melynek helyi szerve a kirendeltség, rövid időn belül helyi részvénytársasággá fog átalakulni) rajtuk Friebeisz Árpád igazgatása alatt az iperiskolában elhelyezett helyiségben) s mely arra van hivatva, hogy az ország — nagyrészt dolgozó munkásságból álló — ellátatlan lakosságát az 1920—21 élelézési esztendőben a mindennapi kenyérré ellássa; a legmesszebb menő módon támogassák. Majd Csanády igazgató ismertette, az Áruforgalmi szervezet és programját. Pacor tábornok és kísérete még ma folytatja körúlját.

— Alapítvány. Enyingyi Wertheim Árpád néven 80 éves születése napja alkalmából Enyingyi Wertheim Pál és Imre mezőgazdasági iskola séljaira 5000 koronás alapítványt tettek le a polgármester kezeihez.

— Profánzska püspök művészi kivitelű, nagyméretű fénymanó képe, (széles margóval) 15 K-ért kapható lapunk kiadóhivatalában és Schnetzer ávegkereskedésében.

— Tényleges és nyugdíjas magyar katonai személyek magyar polgári közalkalmazottak figyelmébe. Folyó hó 20-ól kezdve a tényleges és nyugdíjas magyar katonai személyek és családtagjaik valamint a magyar polgári közalkalmazottak és családtagjaik a déli vaspálya társaság vonalain is ugyanazon menetkedvezményt élvezhetnek, mint a Máv vonalain, vagyis a használt vonatmenetek és kocsiosztálynak megfelelő közvetlen alacsonyabb osztályú fél menetjeggyel utazhatnak. — Szükséges azonban, hogy a birtokukban levő feketé, vagy szürke láblába költött „féláru” vagy váltására jogosító arcképes igazolványaikba a delavastu „érvényesítési bárcá” be legyen ragasztva. Ezen érvényesítési bárcát az igazolványtulajdonosok az állomásfőnök helyettesi irodában Pölcz István állomáskezelő ural darabonkint 6 korona lefizetése ellenében vásárolhatják meg és azok az igazolványokba egyidejűleg be tognak ragasztatni. Felkérem az összes igazolványtulajdonosokat, hogy ezen felhívásnak sürgősen figyelmet szenteskedjenek, nehogy magukat és családtagjaikat a megbírságolás kellemenségeinek tegyék ki. — Az állomásfőnökség.

— Értésítés. A lakáshivatal felhalmozott munkára való tekintettel e hó 21., 22., 23. és 24-én feleket nem fogad.

— Sport. Szerdán délután 7 óraker a sóstói pályán a válogatott csapat fog mérkőzni az ellenválogatottal. Belpérsre 3 koronás tréningjegyek jogosítanak. A válogatott végleges összeállítása. Nyisztor SZTC—Szép II. SZTC, Berger DEE—Tóth SZTC, Szirkovits DVE, Fehér SZTC—Gibba DVE, Boor SZTC, Noszko DVE, Pertz SZTC, Vagner DVE.

— Cukorrelőjegyzés befizetendő szerda f. hó 21-ig a keresztény-szocialista párttitkárságban délelőtt 11—1 óráig és délután 3—5 óráig.

— A csúszkán „Mangya” fogyművelési és értékelési szövetkezet igazgatósága feltevével állásra pályázatot hirdet. Határidő augusztus hó 1-ig. Javaldalmazás havi 900 kor fizetés, 12 forgalmi jutalék.

— „Korona tejem” párszori használat után szepőt, májfoliot, pórsenést s minden arcizáttalanságot szünteti s az arcot bársonysimára és hófehérre teszi. Kapható: Székes Róbert gyógyszerárban.

— A mezőgazdák és munkások figyelmébe felhívom jó minőségű szeliter MUNKÁS BÖRÁRÁRA, melynek literjét 20 koronáért árusítom a vasúti vendéglőből olvive. Horcogh Sándor vasúti-vendéglőse.

70 és 110 cm. széles padlókarpit (linoleum) ismét kapható! Deutsch Manó és Fia divatáruházában Cégtulajdonos Deák Pál és Károly.

Motoros cséplők figyelmébe! BENZINT pótló PETROLEUMOT hordó tetőekben jutányos áron eladnak! GERL TESTVÉREK, Székesfehérvár, Bognár-u. 1.

Árpád vagyis Zabot Mezőgazdasági termékeket, Magvakat állandóan vezeték. Sándor Imre magnagykereskedő, Széchenyi-utca 19. szám.

A polló-színház. Szerdán és csütörtökön, július hó 21 és 22-én: Újraszínházok!!! Jettatore Szicíliai főúri dráma 6 felvonásban. Főszereplők: Leo Parry és Bruno Decardil. Előadások 7 és 9 óraker. — Saját villamos telep. — Rendes helyárak.

BUTOR keményfa háfőszobák legolcsóbban Ugyanint egyes butor darabok beszerezhetőek Városház-tér 4. sz. BUTOR RAKTÁRBAN.

Szivógáz benzín, nyersolaj-motorok javítását üzembehozását felelőség mellett elvállal, szerelőt küld: Kümmel gépműhely, Kort-utca 47.

Urania-színház. Szerdán és csütörtökön, július hó 21 és 22-én: AZ EGYSZEMŰ „JUDEX” ujmegbiztatása. IV. rész 6 felvonásban. A filmtéchnika szenzációja. Előadások kőznapokon 7 és 9 óraker, Vasárnap 5, 7 és 9 óraker.

APRÓHIRDETESEK.

- Megvételre keresek egy egyszerű irodai használatra alkalmas használt íróasztalt. Cim a kiadóhivatalban. 2—1
- 347. — Úzletek, raktárak alkalmas helyiség telekelt kiadó. Családi házak. 30 és 60 hold föld egy tagban eladó. Ingatlan vétel eladás. Kempelen-tér 1. szám. 10—1
- 270. — Mézet, bábót, gyümölcsöt, zöldfűszereket nagy mennyiségben vesz: Bogay, Vörösmarty-tér 2. sz. Telefon-szám 108. 25—7
- 770. — Porgotott méz állandóan kapható. Budai-ut 31. sz. alatt. 28—12
- 167. Aprított fát és őfát hához szállít bármily kis mennyiségben Stárk Samu, Széchenyi-u. 12. Telefon 2-67.
- 168. — Őfát és szemet állandóan kaphat a Déli vasuton. Stárknél. 5—4
- 336. — Egy ellőfőthet levő tehén eladó. Végőhirdi dűlő özv. Bakos Imrénél. 6—1
- 338. — Mindenesfűt felvezesek Rudbányai posztókereskedő. 3—1
- 343. — Kevésbé használt asztalmenőt megvételre keresek. Cim a kiadóhivatalban. 3—1
- 337. — Belvárosban egy jóforgalmu üzlet elköltőzkötés miatt átadó. Rokkani, hadiöveg vagy menekült tisztviselő előnyben részesül. Cim a kiadóhivatalban. 3—1
- 335. — 2 darab 8 hónapos süldő eladó. Forgó-utca 15. 2—1
- 344. — Egy jókarban levő kerékpár olcsón eladó. Haltré 19, megtekintethet reggel 7—12-ig, d. u. 2—6-ig. 2-1
- 345. — Egy két lovas kocsi eladó Rác-utca 1. szám alatt. 2—1
- 340. — Változatos malacok el. adók. Temetősz 23. szám. 2—1.
- 346. — Egy szobabutor, egy nagy ponyva, hat sin, két kerék, egy löszerszám, egy mérleg, 2 süldő, egy sálfora bakokkal eladó. Palotai-u. 53. 2—1
- 270. — Gabonának való juttatásokat Bogay üzletében kaphatók. Vörösmarty-tér. 5—4
- 324. — Előszőrném belvárosi 3 szobás emeleti lakásomat külvárosi hasonló lakással, hol baromfit és sertést lehet tartani. Felvilágosítás nyerhető: folyó hó 24-ig Halász-utca 5. alatt délután 5—7 óra között. 3—2
- 352. — Iróasztal eladó. Széchenyi-utca 2. földszint balra.
- 342. — Teljesen jókarban levő könnyű igás koci jutányos áron eladó. Megtekinthető szerdán este 6 óráig. Felsőkirály-sor 5.
- 341. — Öreghegyen egy hatoktályos szőlő pincével együtt eladó. Tudakozódni Kort-utca 44.
- 334. — Eladó egy jó feltehető, érdeklődni 12—1 óra között. Szent István-tér 1.
- 264. — Bédások, vízvezetékek és edényvitőketekát víznyomas vállal. Özv. Csekő Istváné. Budai-ut 13. szám.
- 330. — Egy keveset használt matt ág egy konzol asztal, egy szobaszaftal és egy kis tűkór eladó. Süttö-utca 8. sz.
- Asztaloműhely teljes felszerelés és egy rezekes vízszállító láda eladó. Tobak-utca 17. Sprátniznál. 5—5
- 306. — Kovácsosgepedéket azonnali belépésre keresünk. M. kir. Munkatgyi és Népjóléti Miniszterium Rokkantinizete Budai-uti barakk. 3—3
- 307. Személt megvételre keresünk. M. kir. Munkatgyi és Népjóléti Miniszterium Rokkanti Intézete Budai-uti barakk.
- 308. — Ragasztóműt, cipőfelsőréz készítéshez azonnali belépésre keresünk. M. kir. Munkatgyi és Népjóléti Miniszterium Rokkanti Intézete, Budai-uti barakk.
- 315. — Egy kis gyermekmellő egy lányt keresek Kossuth-utca 3. szám Szalaynál. 3—3
- 163. — Gyümölcsösfecét, befőzni való barackot, szilvát bármily mennyiségben, igen magas áron vesztünk. Központi Székesfő. (Iroda: Szőgyény Múrich-utca 1. szám. Telep: Say-téglagyár mellett). 10—0
- 326. — Eladó 2 drb. 4 hónapos malac Szunyog-utca 4. sz. 2—2
- 328. — Egy szerény igényű gyermektelen 40 év föléli r. katti. válásu nő, ki a háztartás minden ágában jártes, — pusztára — gazdaszónynak karentes. Balla János igazg. tanító, Alsóbenyő, u. p. Adonypusztázabölcs. 2—2

KERESZTESZ
DIVATÁRUHAZÁBAN
120 cm. széles francia opál batist
NŐI RUHÁRA ÉS FÉRFI INGRE
ALKALMI VÉTEL 120⁰ —
MÉTERE K
Városház-tér. — Telefon 13.

Székesfehérvár sz. ab. ktr. város polgármesterétől.
9359/1920. szám. 11
Felhívás a gazdalközönséghez
A m. kir. földmívelésügyi miniszter ur a mezőgazdasággal foglalkozók aratási pálinkaszükségletének biztosítása céljából szesz bocsátott a város rendelkezésére.
Felhívom a gazdalközönséget, hogy igényüket a városi gazdasági hivatalban folyó hó 25-ig bezárólag annál is inkább jelensék, mert későbbi bejelentések figyelembe vehetők nem lesznek.
Tájékoztul kö. lóm, hogy minden mezőgazdasággal művelt katasztrális hold után egy deciliter szesz igényelhető, melynek literenként 54 koronás ára az igénybejelentés alkalmával azonnali befizetendő.
A kiutalt szesz úzerkedésre, vagy rendeltetésétől eltérően más célra fel nem használható.
Székesfehérvár, 1920 évi július 16-án.
Dr. Zavaros Aladár, polgármester.

Ne mulassza el a vármegyei képtárlatot megszemelelni !!